

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 14, luty 2025 08:11

Alina Piekarz

Odśłony: 1141

Regres w przestrzeganiu praw dziecka w szkole, spadek roli szkoły jako głównego źródła informacji o prawach dziecka, ograniczona decyzyjność dzieci i młodzieży, małe zainteresowanie aktywnością społeczną, stres szkolny jako najpoważniejszy problem młodzieży – to pięć kluczowych wniosków wynikających z raportu „Prawa dziecka w Polsce 2024” opublikowanego przez UNICEF Polska. Asumptem do przeprowadzenia badania była przypadająca w 2024 roku 35. rocznica przyjęcia przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych Konwencji o Prawach Dziecka.

Jak to jest z tym szczęściem?

„Szczęście” – dla każdego oznacza coś innego. Dla dzieci i młodzieży, która wzięła udział w badaniu przeprowadzonym dla UNICEF Polska kilka miesięcy temu, szczęściem jest spędzanie czasu z przyjaciółmi, czas wolny, relacje z rodziną oraz bycie kochanym przez najbliższych – wynika z raportu „Prawa dziecka w Polsce 2024”. Łącznie nieco połowa przepytanych młodych (59%) zadeklarowało, że są w jakimś stopniu szczęśliwi, ale tylko 11% zdecydowanie. W stosunku do pomiaru z 2019 roku zaobserwowano spadek odsetka respondentów, którzy są „raczej szczęśliwi” (z 62% na 48%), głównie na rzecz odpowiedzi pośrednich (wzrost z 18% na 28%). Wyniki wśród rodziców wyglądają bardziej optymistycznie. Podobnie jak w 2019 roku, większość rodziców uważa, że ich dzieci są szczęśliwe (82%), z dominacją wskazań „raczej” (68%).

Wśród odpowiedzi wskazujących na przyczyny bycia nieszczęśliwymi, najczęściej odpowiedzi w grupie dzieci i młodzieży padło na nadmiar obowiązków. Uczniowie skarżą się na zbyt dużą ilość nauki, kartkówek, sprawdzianów, zmęczenie, stres i brak czasu na odpoczynek oraz rozwijanie pasji. Na kolejnych miejscach znalazły się niskie oceny oraz strach przed reakcją rodziców, jak również trudne relacje z rówieśnikami: obgadywanie, wyśmiewanie i brak akceptacji, co prowadzi do poczucia wykluczenia i powstawania kompleksów. Jednocześnie badani uczniowie wskazali na alienację oraz poczucie samotności. Co ciekawe, rodzice zapytani o przyczyny braku poczucia szczęścia u swoich pociech w pierwszej kolejności wskazali na to samo, co one – czyli sprawy związane ze szkołą. Wartym odnotowania jest jednak fakt, że zaraz potem zwrócili uwagę na sytuację rodzinną – brak czasu, poczucie zaniedbania czy też napięte relacje między samymi rodzicami. Niektórzy zwracali uwagę na problemy finansowe rodziny i wynikający z nich brak możliwości zaspokojenia potrzeb dzieci.

Wysokie poczucie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży a jednocześnie... wysoki stopień przemocy

Z najnowszego raportu UNICEF Polska wynika, że 75% dzieci, czyli zdecydowana większość, czuje się bezpiecznie w swoim miejscu zamieszkania. 10% zapytanych młodych wskazało, że nie czuje się bezpiecznie, a jako główne powody wskazali między innymi: agresywne osoby pod wpływem alkoholu, obawy dotyczące kradzieży, napaści, porwań, brak odpowiedniego oświetlenia ulicznego oraz niebezpieczne uliczki. Wśród wymienianych zagrożeń znalazły się także szybko jeżdżące samochody i ruchliwe drogi, jak również obecność dzikich zwierząt, takich jak dziki czy wilki.

Niepokojąco wygląda podsumowanie odnoszące się do odpowiedzi na pytanie o doświadczanie przemocy przez dzieci i młodzież. Jedynie co czwarty zapytany nie doświadczył przemocy słownej. Jednocześnie wrósł odsetek badanych, którzy są obrażani lub wyśmiewani kilka razy w miesiącu – do 13%. Ponad 70% zapytanych dzieci odczuwa różnego rodzaju wykluczenia ze strony rówieśników.

Wyniki przedstawione w raporcie UNICEF Polska pokrywają się z rezultatami badania przeprowadzonego w 2023 roku przez Fundację „Dajemy Dzieciom Siłę”, opublikowanymi w raporcie

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 14, luty 2025 08:11

Alina Piekarcz

Odsłony: 1141

pt. „Diagnoza przemocy wobec dzieci w Polsce”. Tam również większość dzieci i nastolatków (79%) zaznaczyła, że doświadczyła w swoim życiu choć raz przemocy lub zaniedbania. Najczęściej wskazywanymi formami agresji była przemoc ze strony rówieśników (66%), przemoc ze strony bliskiego dorosłego (32%) oraz wykorzystanie seksualnie bez kontaktu fizycznego (26%). Co ciekawe, ofiarami wszelkich form przemocy częściej padały dziewczyny – doświadczyły przemocy ze strony bliskich dorosłych (36% vs 29%), były świadkami przemocy w domu (18% vs 11%), były zaniedbywane fizycznie (9% vs 7%), były wykorzystywane seksualnie zarówno bez kontaktu fizycznego (34% vs 17%), jak i z nim (13% vs 3%).

Relatywnie wysoka świadomość praw dziecka w Polsce

Jak wynika z badania opublikowanego przez UNICEF Polska, w naszym kraju o prawach dziecka słyszało 89% zapytanych dzieci i młodzieży (wskazuje to na spadek o 6 p.p. w porównaniu do 2019 roku). Głównym źródłem informacji o prawach dziecka w Polsce jest niezmiennie szkoła oraz Internet. Co do dorosłych – siedmiu na dziesięciu rodziców rozmawia z dziećmi na temat ich praw i częściej dostrzegają korzystny (niż negatywny) wpływ znajomości praw przez dzieci na ich wychowanie.

Z kolei decydowana większość nauczycieli spotkała się z treściami o prawach dziecka na etapie przygotowywania się do zawodu. Zadeklarowało to 70% ankietowanych. Jednak opinie na temat wystarczalności przekazywanej na studiach wiedzy są podzielone z przewagą pozytywnych wskazań – 43% uważa, że przekazywane treści były wystarczające, a przeciwną opinię wyraziło 28% respondentów (w 2019 roku wyniki były podobne).

Z perspektywy nauczycieli w 2024 roku znacznie częściej wskazywane jest poruszanie tematyki praw dziecka w szkołach. Aż 91% nauczycieli zadeklarowało, że takie działania miały miejsce, co stanowi wzrost w porównaniu do 79% z 2019 roku. Spadł także odsetek osób, które twierdzą, że tematyka ta nie jest poruszana, co może świadczyć o coraz większym uwzględnianiu praw dziecka w edukacji szkolnej.

Jednocześnie opinie dzieci rysują nieco inny obraz sytuacji. W 2024 roku jedynie połowa uczniów stwierdziła, że w ich szkołach przekazywane były informacje o prawach dziecka, co stanowi spadek w stosunku do 75% z 2019 roku. Podobnie wygląda perspektywa rodziców – w 2024 roku 55% z nich uważało, że w szkołach, do których uczęszczały ich dzieci, przekazywane były informacje o prawach dziecka, co również jest wynikiem niższym niż w 2019 roku (różnica 9 p.p.). Jak wynika z badania, temat praw dziecka najczęściej jest poruszany podczas godziny wychowawczej.

Pełna treść raportu UNICEF Polska na temat praw dziecka w Polsce w 2024 roku dostępna jest [TUTAJ](#).

Pełna treść raportu Fundacji „Dajemy Dzieciom Siłę” pt. „Diagnoza przemocy wobec dzieci w Polsce” dostępna jest [TUTAJ](#).

Źródła: UNICEF Polska, Fundacja „Dajemy Dzieciom Siłę”